
Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor
Egyes szám 24 fill.

HONTI LAPOK

Nyilttér sora 40 fill.
Hivatalos
és magánhirdetések
árszabás szerint.
Többszöri hirdetés-
nél árengedmény.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
— IPOLYSÁGON. —

Felelős szerkesztő:
HALÁSZ FERENC.

Megjelen
szombaton reggel.

A nagylelkű kegyur.

Ipolyság, augusztus 13.

A rozsnói káptalan le-
vele Ipolyság nagyközség
képviselőtestületéhez.

Ipolyság nagyközség
képviselőtestületének

Ipolyság.

Kedvelt Fiaink az Urban!

Örömmel vettünk a *Honti Lapok* közleményei nyomán tudomást arról, hogy különösen kedvelt Ipolyságunk hosszú évekig tartó mozgalom sivár meddősege után végre eljutott oda, hogy Ipolyság és a vármegye két fundamentális közkérdésének, az *igazságügyi palota* és a *középiskola* ügyének megvalósítása körül az alapvető lépéseket elérte.

Ez alapvető lépések közé tartozik az, hogy különösen kedvelt Ipolyságunk az igazságügyi palota céljaira ingyen telket, a középiskola céljaira ugyancsak ingyen telket és 25 éven át évi 5000 koronát, vagyis összesen 75000 koronát ajánlott föl.

Elismeréssel nézzük különösen kedvelt Ipolyságunk eme nemes elhatározását, mert ezen adomány igen nagy áldozat akkor, mikor különösen ked-

velt Ipolyságunknak ma még semmi vagyona nincs, sőt, mint a cikkíró egy helyütt csöndes humorral megjegyezte — verejtékes póladó mellett *adósságainak kamataiból él.*

Ami igaz, igaz. Ami Ipolyságon vagyont képvisel, az nem a nagyközségé, az a Mienk, kik a nagyközségnek földesura, kegyura vagyunk. Mienk tehát a regále is, melynek nagy részét még a dikaszterialis kormányzat idejében Ipolyságtól, az akkori tulajdonostól potom néhány forintért szereztük meg.

Ennek a regalénak megváltásáért az államtól sokkal több, mint *félmillió koronát* kaptunk. Miénk a vásártartási jog is, mely Nekünk ma évi 5700 *korona* jövedelmet hoz.

Elég csinos kis vagyunka tehát az, amit Mi különösen kedvelt Ipolyságunkról már eddig ellenszolgáltatás nélkül elvittünk, és ezentul is elvinni szándékozunk. Igen, ellenszolgáltatás nélkül, mert — ami igaz, igaz, eddig különösen kedvelt Ipolyságunk érdekében még egy fillérvnyi közérdekű, kulturális, vagy jótékony adományt sem adtunk.

Sőt gáncsul vetik Ellenünk azt is, hogy különösen kedvelt Ipolyságunk közérdekű kérdéseinek (per amorem Dei!) valóságos kerékkötői vagyunk,

és hogy különös szükkebliséget tanúsítunk a *vásártér kisajátítása* kérdésében

Igaz, hogy különösen kedvelt Ipolyságunk a maga terjeszkedése, és létesítendő középületei elhelyezése érdekében kisajátítási jogot kért az állatvásártérre nézve, és mi e kérdés megoldása elé főlebbezésünkkel kerékkötőt alkalmazunk.

Erősen tért hódít azonban Kebelünkben az a hangulat, hogy a kisajátítás kérdésének megoldását immár továbbra nem fogjuk késleltetni. Hiszen tiszta dolog, hogy a kisajátandó telkek értékes árából éppen csak Mi fogunk csinos kis vagyonhoz jutni. Miért ne engednénk hát a közérdeknek?

De tovább megyünk.

Ismétejük, fejedelmi vagy az, amit különösen kedvelt Ipolyságunktól Magunknak szereztünk, és ezután is szerezni fogunk. Azért most, a középiskola és az igazságügyi palota megvalósításának küszöbén Mi is, mint kegyur megragadjuk a szép alkalmat, hogy különösen kedvelt Ipolyságunkkal szemben való eddigi hüvös közömbösségünket egy Hozzánk, mint kegyurhoz méltó cselekedettel hozhasuk helyre.

Ugyanis legutóbb tartott káptalani

Füüdőlevél.

Irta Tölgyesy Ferenc dr.
Radegund, aug. 9.

Temetnek. Halotti menet közeledik a Szily-Thal felől. Négy eladó steier lány hozza vállán a kis, zöldre festett fakoporsót s leteszi a templom mellett felállított Szent Mihály lovára. A négy lány hófehér szoknyába s fekete derékba van öltözve, fejükön élővirág koszorúval. Alig négy-öt ember kíséri utjára a kis halottat.

Feketébe öltözött asszony borul a koporsóra. Görcsös zokogása belemarkol szívünkbe s mi szomorúan nézzük az édes anya kínos vergődését. Rövid imát mond a pap s megindul a menet a temető felé. Behantolják. Napsugárral többé már nem játszadozik, dalos madár énekét nem hallja, színes pillanatok után többé már nem futkos az alpesi réten.

Ott pihen, ahova eljutunk mindnyájan, a paloták vívőrejei ép úgy, mint a piszkos kunyhók lakói, kik görnyedező vállal cipelik az élet terheit. A hol nincsen bánat, vagy öröm, szomorúság, vagy boldogság.

Fölöttünk az égbe nyúló fenyőkön két mókus fürgén játszadozik. Macska ügyességgel ugrálnak egyik fáról a másikra s míg egymást pajzán kedvvel kergetik a vékony ágakon, különös hangjukkal teszik figyelmessé a járókeleket. Letört virág, elhervadt remények előttük ismeretlen fogalom.

Szellő suhog végig az erdőn s a Schöckl felől vészjósló felhők közelednek. Ilyenkor a Schutzhäus komor falai 1446 méter magasságban a tenger színe fölött barátságos menedéket nyújtanak az arra vetődő turistának, vagy az oda tévedt fürdővendégnek. Itt ott egy rigó veri fel az erdő csendjét, kis madarak röpködnek körülöttünk s bizalmaskodva szállva közelünkbe várnak egy-egy morzsára. Némelyik oly szelid, hogy a kézről is elkapja az oda nyújtott táplálékot s aztán tova rebben zsákmányával. De megered az eső s mi sietünk vissza fedél alá.

Az eső különben gyakran megered itt. Nap pap után látjuk, a mint sűrű ködbe vész a táj s fehér fátyollal szegi útját a festői hegyvidékeken elmélázó szemnek. A borongós idő, folytonos esőzések helylyel — közel anynyira lehűtik a levegőt, hogy mindenki meleg ruhába burkolódik a forró vérű taliántól kezdve a hidegebb temperaturához szokott mármaroszi magyarig. Augusztus van csak bár, de szinte eszembe jut a dal:

*Még nyílnak a völgyben a réti virágok
Még zöldel a nyárfa az ablak előtt
De látod amottan a téli világot
Már hó takarja el a bérci tetőt.*

Van, a kinek a kedvezőtlen időjárás kedvét is szegi, csomagol s elutazik innen melegebb vidékre. Talán az idő az oka, hogy eddig mindössze 502 a vendégek száma. Mert bizony nem tréfa dolog ez a kura. Reggel, a mikor otthon még mindenki az igazak álmát aluszsza, itt már hideg vizes

lepedő járja utána nyitott ablak mellett légfürdővel. Reggel és este aludt tej, délután félfürdő légfürdővel fűszerezve. Ha ehhez az étrendhez nap-nap után még az eső is megered, ezt már megsokalta még a legkitartóbb üdülő is. Innen van, hogy Fodor Vilmos dr. is elutazott már le délvidékre, Nabrezinára. Ott talán forróbb a levegő, kevesebb az aludt tej, felhő sem látszik, szellő sem mozdul.

A levegő azonban kitűnő. Csupa fenyőillat. De kell, hogy a kura is jót tegyen, mert különben érthetetlen volna, hogy némelyek minden nyarat itt töltenek. A Pulsator homlokzatán például márványtábla hirdeti még 1896-ból, hogy Csiky Viktor, egyetemi tanár 20 éves itt üdülésének emlékét ünneppel ülték magyar honfitársai. S ez öreg még mindig itt tapossa a vizet s esőben, szélben, napsütésben hajadon fővel jár-ke, mint mi mindnyájan. Mert ez itt a Forschrift. A ki ettől eltér, az megbetegszik, aki alkalmazkodik hozzá, annak tarkóján ujnyira megvasdagodik a bőr s még Heffter Rikárd söréje is lepattan róla. Itt nyaral minden évben Szily Kálmán is s hogy az itteni levegő bánatot felejtet, sajtó sebeket gyógyít, példa rá Szalay Rolinkó esete, a kinek másodvirágzásáról susogó lombok regélnek, vevén magának feleségül az egyik Szily-leányt.

A kinek tudós társaság kell, az is akad. Amott, a girlandokkal szegélyezett sétateren például Concha Gyöző papa, a bpesti egyetem politikai tanár magyarázza a legujabb

ülésünkben egyhangulag elhatároztuk, hogy a mostani állatvásártérből *egy négy holdnyi területet hasítottunk ki, és adományként felajánljuk az igazságügyi palota és középiskola céljaira.*

Az állatvásártér többi területeinek kisajátítása részén ugyan ennek az adományterületnek az értéke is Nekünk bőven megtérülne. Mindamelllett nem zárkozunk el az elől, hogy különösen kedvelt Ipolyságunk ezt az adományt mégis mint fejedelmi adományt könyvelje el annáleseiben időtlen időkre.

Kik is Kedvességteknek, és általuk különösen kedvelt Ipolyságunknak atyai hajlandósággal vagyunk nagylelkű kegyura.

A rozsnói káptalan.

(Nyhos —
nem it, és nem is fog megírni
levél, melyet a rozsnói káptalan meg-
(Nyájas olvas, ez tudnivaló az a

Egy havi közigazgatás.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága rendes havi ülését e hó 6-án tartotta, melyen Wilczek Frigyes gróf dr. főispán elnökölt. Jelen voltak az előadókön kívül: Wilczek Vilmos gróf, Jankovich Béla dr. Bolgár János, Berkó István, Csizmár Márton választott tagok.

Hispani jelentés.

Marek Károly alispánnak a múlt hóról szóló jelentéséből kiemeljük a következőket:

Hontvármegye törvényhatósági bizottsága folyó évi július hó 16-án tartott közgyűlésében Nyáry Alfonz báró árvaszéki elnök lemondását elfogadván, Főispán Ur Öméltósága az 1886. évi XXI. t. c. 57 §-ában biztosított jogánál fogva Hederváry Lajos árvaszéki elnök helyettes elnököt árvaszéki elnökké, Kaucsár Márton elnököt pedig árvaszéki helyettes elnökké, továbbá Rác Pált a bási főszolgabírói hivatalba besorozva lévő közigazgatási gyakornokot II. osztályú szolgabíróvá helyettesítette.

Vallás és közoktatásügyi miniszter Sztancsek Zoltán dr. kir. tanfelügyelőt Zólyom vármegyébe és he-

yébe Hontvármegyébe Kuliszéky Ernő Baranya vármegyei kir. tanfelügyelőt helyezte át.

Kereskedelemügyi miniszter Marikóvszky László ipolysági kir. segéd iparfelügyelőt Sátoraljaujhelyre iparfelügyelőnek kinevezte, s az ipolysági iparfelügyelői kör vezetésével Sinai Jakab segédiparfelügyelői megbízta.

Földművelésügyi miniszter ur Pereszlény, Kökeszi, Garamplád községnek, továbbá az alsószemeréd róm. kat. olvasóköri népkönyvtár adományozott

Pénzügyminiszter ur Lissó és Peröcsény község mint jogi személy részére az elemi csapások folytán károsult községi lakosok felségélyezésére Lissó községnek 10000, és Peröcsény községnek 14380 kor. kamatmentes állami inség kölcsönt engedélyezett.

Beltügyi miniszter a Pénzügyminiszterrel egyetértőleg jóváhagyta a vármegye közönségének azon határozatát, melylyel kimondotta, hogy a tisztii nyugdíj alap javára 1910. év. január hó 1-től kezdődőleg megszavazott évi 1 1/4 százalékos vármegyei pótdadó érvénye mindaddig fenntartatik, míg a nyugdíj a ap hiányai állami javadalmazásból nem fognak fedeztetni

Ezek szerint a szóban lévő vármegyei pótdadónak 1910. éven túl is évről évre leendő kivetése ellen akadály nem forog fenn.

Tanügy.

A kir. s. tanfelügyelő jelentése: július hó folyamán — lévén nagy szünidő — iskolafelügyelés nem volt. Az irodai szolgálaton kívül mindazon által külszolgálatot is teljesítettem és pedig: résztvettem a nagyhonti ág. ev. tanító egyesületnek július hó 5-én Egyházmaróton tartott közgyűlésén, továbbá a július hó 9-én tartott tanítói egyes nyugdíjbizottság ülésén, amikor is Somló Lőrincz lonti rkath. és Bultasovich István ipolyföldemesi rk. tanítók nyugdíjazandóknak mondtak ki, végül részt vettem július 23-án az ipolysági községi kisdéjövoda záróünnepélyén is. Jelentem, hogy Korponán az évekkal ezelőtti anyagi okok miatt megszűnt községi iparos tanonciskolának közigazgatási és nemzeti érdekekből, állami jelleggel leendő visszaállításán fáradozom. Az eddigi akciónak már van némi eredménye, amennyiben a fenntartási költségekhez a besztercebányai ipar- és kereskedelmi kamara évi 200 K.-val, Korpona r. t. város évi 100 K.-val s a korponai ipartestület évi 50 K.-val hozzájárultak, a főbbi szükségletre a fedezetet a nagymélt. vall. s közokt. m. kir. miniszter urtól kérelmeztem.

Mint igen fontos körülményt még megemlítem, hogy a kir. tanfelügyelői hivatal személyzetében nagy változások fordultak elő; amennyiben Sztancsek Zoltán dr. kir. tanfelügyelő hasonminőségben Besztercebányára és Kuliszéky Ernő kir. tanácsos, tanfelügyelő Pécsről Ipolyságra helyeztetek át. Utóbbi július hó 19-én foglalta el itteni állomását s nyomban át akarta venni a hivatalt. Én — természetesen

honi tudományos vitát, mely a körül forog, hogy előbb születik-e meg a gondolat s csak azután követi-e a tett, vagy előbb cselekedés, s csak azután határozom rá magamat. Vagyis ezek szerint a jó urak szerint az is lehetséges, hogy előbb jöttem ide Radegundba s csak aztán határozom rá magamat, hogy ide jövök. Szégyenkezve sompolygok el onnan, látván a tudományos elme ilyen eltévelyedését.

A ki a közvetítő kereskedelem iránt érdeklődik, annak ajánlom Goldschmid urat, az Aufrecht és Goldschmid cég beltagját. Hirtelen szöke ur, naponkint ötször vált ruhát, ezzel is dokumentálván a pénzbeli arisztokraciát. Csibukjából bodor füstöt erget s maga mellől mindenkit elfüstöl. A kurlisztába úgy van beírva, hogy B Goldschmid ur a szobalányával. A szobalányát azonban eddig még egyikünknek sem sikerült megpillantanunk. Talán lakat alak őrzi, napsugártól óvja, fűrészszó férfiszem soha meg ne lássa.

Van aztán itt fő és alispán, szappan- és kocsikenőcsgyáros, orvos, ügyvéd, és éjjeli ügyész, az asszonyok világából meg ténsaszszonytól kezdve egész a kegyelmesig. S hogy a kép teljes legyen, itt kell megemlíteni a póstásné szelid kakasát, mely, ha a padra ül, öledbe ugrik, ha arra sétász, válladra száll. Mindnyájunk dédelgetett kedvence.

Még a Schöckelről akarok megemlékezni. Reggel öt óra van. A nap tele tányérja már látható Willersdorf felől, az égen itt-ott

ezy tenyéryni felhő. Utam az Ungar-Höhén vezet. Valahol messze kakuk madár együgyű nótája hallik, egyhangu útevekben verve fel az erdő csöndjét. Lenn a völgyben jámbor stajer atyafiak kaszálják a buza rétet, szép, párhuzamos rendeket hagyva maguk után. Tele tüdővel szívom magamba a friss alpesi szőna illatát. Egy elsárgult újság lap kerül utamba, a Magyar Hírlap egyik 1908. évi számának címlapja. Megakad a szemem a vezércikkben: Gromon Dezső báró öngyilkossága. Elgondolodom kissé. A ki még tegnap mennyezetes ágyon, ruganyos derék-aljon nyugtatta az élet örömeitől elfáult tagjait, ma már mint egy rongyot szeretné magától eldobni az életet. Sic transit . . .

Két órai gyaloglás után fölérek a hegyomra. Egy bécsi student bandukol előtem, jobb kezében iránytűt, bal kezében térképet szorongat, hátán hosszú loden — havelokkal s az elmaradhatatlan uti batyuval. Gyönyörű panoráma nyílik meg szemem előtt. Jobbról Grác fekszik, látszólag csak mint egy kőhajításnyira. előtem és balról falvak sorakoznak beékelve a sötét fenyvesek közé, távol hegyek láncolatja kéklik, felhőkbe nyúló ormokkal szegve be a szemhatárt. Azt mondják, hogy szép, tiszta időben innen a Bilatont is látni, de én, megvallom, nem láttam.

Csipős szél sivit végig a hegytetőn, fizni kezdek s betérek a Schutzhausba. Ez egy emeletes palota, melyet a steier turistaegylet építtetett, 84000 korona költséggel. Barátságos, tágas helyiségek fogadják bent az idegent. 3—4 társaság összeverődött már

— át nem adtam a hivatalt, mert a szabadságolt Sztancsek Zoltán dr. kir. tanfelügyelőtől azt szabályszerűen át nem vettem. Az új tanfelügyelő ezekután 6 heti szabadságra vissza utazott Egyben jelentem, hogy Pesthy Jenő tollnok és Bene Jenő háromszékvármegyei tollnok kölcsönösen áthelyeztetek. Új állomásaikat már elfoglalták, most azonban ők is szabadságon vannak s a nagyforgalmi hivatalt már jó ideje magam látom el.

Közegészségügy.

Kovács S. Endre dr. tisztii főorvos jelentése: a közegészségi állapot július havában általában kedvező volt, noha a felnőttek és gyermekek között az emésztési szervi megbetegedések nagy számmal fordultak elő.

A fertőző betegségek közül a *kanyaró* észleltetett. Zebegény, Ipolyszalka, Nagymaros, Szász, Nagyfalva, Ipolynyék, Balog, Alsószemeréd, Ipolyság községekben összesen 18 esetben, 8 gyógyult, 10 ápolatit. *Vörheny* volt Ipolyság, Alsószemeréd, összesen 10 eset, gyógyult 3, ápolatit 7. *Roncsolótoroklob* Ipolyszalka, Nagycsalomja, Ipolynyék, Börzsönyben 5 eset, gyógyultak. *Hasihagymáz* Ipolyság, Felsőtur, Nagymaros, Horhi, Peröcsény, Garamsalló, 9 eset, 1 meghalt, 4 gyógyult, 4 ápolás alatt áll. *Hökhurut* Szob, Kelenye, Bakabánya 18 eset, mind a 18 ápolatit.

Orvostörvényszéki boncolás tartott Ipolypásztón kettő, hol egy házaspárt a vő megölt, — *orvosrendőri* boncolat Szobon egy a vonalon elhalt 5 hónapos gyermek hulláján, orvosrendőri hullaszemle Korponán, hol egy 20 éves tíu szivgyöcsrohama alatt a vízbe esett és bele fulladt, továbbá Csall és Szelenyben két önakasztás folytán elhalt holttesten

Ebmarasi eset fordult elő Szalattán, a beteg az oltó intézetbe küldetett

Dajkaságba adott kilenc gyermek fölött gyakoroltatott hatóságii felügyelet, mind a 9 állapota és gondozása kielégítő.

Piacok vizsgálatánál 3 kosár gyümölcs és egy kosár gomba lett elkobozva. Mészárszékek, pékműhelyek, boltok, italmérések vizsgálva lettek, említésre méltó rend ellenesség nem tapasztaltatott.

Közgazdaság.

Rázgha Ernő közigazgatási előadó a vármegye közigazgatási viszonyairól a következőkben számol be:

Sajnálattal kell a bizottság tudomására hoznom, hogy múlt havi jelentésem az ősziek várható termését illetőleg nagyon is optimistikus volt, mert a fereg károk, melyeket a kedvező hűvös időjárás következtében, a minimumra leszállítottam, végeredményben nagyon is kifejezésre jutottak, mihez még az egészséges fő szemének nem megfelelő kifejlődés is járulván, általános közepenaluli termést eredményezett az ősziekben.

Az árpa eltekintve attól, hogy a múlt évi termésnek azidén mintegy 70 százaléka remélhető minőség-

odabent, asszonyok és férfiak vegyest, nagyobbára Gráczból. Most reggeliznek: tejet, vaját és mezet, nem pedig rumot teával, vagy afele jó törkölypálinkát; követvén Martialis örökké igaz mondasát: *Immodicis brevis est vita et rara senectus.*

A vendégkönyvből kibogarászom, hogy itt jártak 1909. július 26-án, Csermák Ernő dr. Berkó István, Szalay Károly és Wilhelm Károly dr. Valami jóleső melegség fut végig tagjaimon, mintha otthon volnék. A mig így melázgatok, a kiszolgáló kisasszony fülembé sugja, hogy ezek a magyar urak nem gyalog mászták meg a hegyóriást hanem társzekéren. Mire fölérték, a két táltos kilehelte lelkét. Csak mellelleg jegyzem meg, hogy a kisasszony különösen Wilhelm Károly dr. iránt érdeklődött. *Hony soit . . .*

Visszajövet még egyszer végigsiklik tekintetem a bérceken s szemem feledve keresi az irányt Magyarország felé.

*Szép hazámba vándorfelhők mennek,
Tőlük haza vajjon mit üzenjek?*

Azt üzenem, hogy mindenütt jó, de legjobb otthon. Nincs itt aranykalásztól éhes rónaság, hajnalhasadáskor pacsirta nem dicseri az urat. Az a rög, melyen apáink vére folyt, ide van növe szivünkhez s a bölcsőben ellesett dajkamesék itt vibrálnak lelkünkben, bárhova vigyen a sors idegen tájékon. A viszontlátásra!

gileg messze mögötte áll annak, amit sörárpának nevezünk.

A zab termése, minden kritikán aluli.

Kapásokban, dacjára a már kissé kései érésnek kelégitő termés remélhető.

Az idén hirdett „rekord termés“ tehát csak a sok alomszámban mutatkozik, de a szemtermés a 10 éves átlagtól 10-15 százalékkal elmarad.

Vármegyénkben vannak jó tehenészetek, kik nagyban hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a földművelésügyi miniszternek, a szarvasmarha tenyésztés fejlesztésében szándékát hathatósan támogathatják, ha arra biztosítékot kaphatnának, hogy megfelelő üsző és bikaborjaik a g.z.d. felügyelőktől a jövő 2-4 éven át illő, a tenyésztük niveaujának megfelelő áron átvételnek.

Nézetem szerint ezen alkalmat meg kellene ragadni s ez irányban a földm. miniszterrel igéretet venni, arra nézve, hogy a jó, kor tenyésztésre alkalmas üsző anyag, fennnevezett közegei által, a tenyésztőktől megvásároltati fog; s ha biztató igéretet kapunk, az esetben ajánlom azt közhírré tenni, mely által nemcsak vármegyénk jobb tenyésztőinek tetemesen segíthetünk tehenésztük jövedelmezővételén; de egyszerűségi hatalmasan is támogatnánk a miniszter azon célját, hogy a szarvasmarha állomány nemcsak szaporodassék, de a népies tenyésztés megfelelő nivóra emeltessek.

Állategészségügy.

Papp Ábrahám th főállatorvos jelentése szerint a törvényhatóság területén a f. évi július hónapban az állategészségi viszonyok nem mondhatók kedvezőnek, amennyiben a sertésorvác és sertésvész nagyobb mérvben fellépett

Ugyanis sertésorvác Leszenye 1, Inám 5, Szobelléb 5, Ipolybalog 5, Ipolyfödemes 4, Ipolykiskeszi 2 és Devicse községben 5 udvarban fordult elő.

Sertésvész Kökeszi 1, Nagycsalomja 6, Drégelypalánk 22, Ipolytság 7, Felsődacsolam 2, Helemba 16, Nagymaros 7, Szob 1, Szokolya 19, Zebegény 22 és Kisgyarmat községben 3 udvarban lépett fel.

Lépfene Ipolynyék 1, Ipolyhidvég 1, Lászlód 1 és Alsófégyvernek községek 1 esetben szarvasmarhán lett megállapítva.

Veszesség Kökesziben és Nagymaroson egy-egy kintyán lett megállapítva.

A betegségek elfojtására a kellő intézkedések megtették.

Államépítéset.

Draskóczy Jenő az államépítészeti hivatal főnöke a vármegye közúti előirányzata (1911-1912) kapcsán egy igen fontos és a bizottság által elfogadott javaslatot terjesztett elő, mely 440,000 korona költséggel felvételét célozza. Ezen költséggel úgy lesz felhasználva, hogy általa a közúti költségvetés jobban megterhelve nem lesz. Eddigelő közúti költségvetésünk legterheltebb tételeit a mostani rozoga műtárgyak (fahidak és átereszek) fentartási költségei képezték. Ha most már fenti költséggel összeget modern vas és vasbeton hidak felépítésére használjuk fel, fentartási költségek rovataiban oly nagy megtakarítások lesznek, melyek fedezni fogják a beruházott költségek kamatját és amortizációját. Az új műtárgyak építési költségei rovataiban is nagy megtakarítás lesz, mert az e címen eddigelő beállított 20,000 korona teher hosszú időre el fog tűnni. Kiemelendő, hogy a megyei utadók 0/0-a emelkedni mind amellett nem fog.

Gyámügy.

Hederváry Lajos h. árvaszéki elnök a következőket jelentette a bizottságnak:

Az árvaszéki státusban az elmúlt hó folyamán lényeges változás állott be.

Nyáry Alfonz báró országgyűlési képviselővé történt megválasztása folytán az árvaszéki elnöki állásáról lemondott.

Nyáry Alfonz báró 19 évig állott a vármegye szolgálatában, ebből 10 évet töltött az elnöki székben, s ugyan annyi évig volt a közigazgatási bizottság tagja s előadója.

Nyáry Alfonz báró köztisztviselői pályáján a köztisztviselő minta képének bizonyult. — Minden egyes ténykedésével hamisítatlan ősi muncipális érzékéről, kiváló tudásáról és nem minden

napi közigazgatási kvalitásáról tett tanu bizonyosságot, ép ezért távozása az árvaszéket és a közigazgatási bizottságot érzéken en érinti, érdemeit ugyan a törvényhatósági bizottság méltatta és a távozása felett jegyzőkönyvi sajnálkozást fejezett ki, én azért még sem mulasztatom el, hogy ehhez a magam és az egész árvaszéki testület mély sajnálatát ne csatoljam.

Az árvaszéki elnöki állás megüresedése folytán főispán ur Ö méltósága tisztelettel alulírottat Elnökké, Kaucsár Márton ülnököt pedig helyettes Elnökké helyettesítetténi méltóztatott.

A gyámügy, külső közigazgatás megvizsgálása most van folyamatban.

A vizsgálatoknál szerzett tapasztalataimról a vizsgálatok vég befejezése után lesz szerencsés jelentést tenni, most csupán egy feltűnő jelenségre és pillanatnyi késedelmet, sem tűrő nagy mulasztásra kérem ki a tekintetes közigazgatási bizottság szives figyelmét és intézkedését.

Ez a szokatlan nagyművű iskola mulasztás még pedig üzleti alapokra fektett iskola mulasztás.

Több községben, de különösen az egyházmáráti körjegyzőséghez tartozó községekben tapasztaltam, hogy feltűnő sok az iskola mulasztó. Meggyőződtem arról, hogy az iskolaszék és az előjáróság a mulasztás ellen kellőleg eljár s nemcsak dorgál de bírságot is. És hogy ez a bírság minden erősebb hatósági beavatkozás nélkül be is folyik. Hogy a körjegyző saavával éljek a szülők vigan fizetik a bírságot.

Ennek az indoka a következő:

A tanító az iskola mulasztók jegyzékét minden hó 1-én és 15-én az iskola széknek megküldi, ez indokolatlan mulasztás esetén a gyámot vagy szülőt megint. Ismétlés esetén a községi előjáróság a szülőket vagy gyámokat az első indokolatlan mulasztásért 1 koronával, a 2-ikért 2 koronával, a harmadikért 4 koronával és a 4-ikért 8 koronával megbírságozza. De miután a jelentések 15 naponként terjesztetnek be így az előjáróság 15 napi mulasztást csak egy deliktumnak veheti így például 75 napi mulasztásért kap a szülő vagy a gyám egy dorgálást és fizet összesen 15 koronát de ennek ellenében ez alatt az idő alatt szerez a gyermeke a répánál, vagy aszatolnál 75 koronát sőt még ennél többet. S így miután ez jövedelmezőbb üzlet a szülőkre mint a csizma koptatással járó iskoláztatás -- hát inkább ide küldi gyermekét.

Tekintetes közigazgatási bizottsági

Ez sokkal fontosabb jelenség mint az első pillanatra látszik. Mert manapság a boldogulhatásnak egy fő bázisa a műveltség, a sokoldalúság. Az írás, olvasás, hit és egyéb alapvető fogalmak elsajátítása nélkül ma még a legszegényebb ember sem boldogulhat, s megsínyli ezt a gazdaság el látásában megsínyli a katoná vagy cseléd sorban és így végig az egész életén át.

De megsínyli ezt maga az állam is, mert teljesen műveletlen ember nem lehet jó állam fentartó elem, nem lehet az, állam hatalom bázisa, sőt ellenkezőleg az ilyen buta mobb a legjobb médium a féktelen szociális izgalmaknak.

De kétszeres káros az államra ez a nemzetiségi vidéken mint például Hontban mert a magyarosítás egyetlen eszköze az iskola.

Szerény nézetem szerint háromféleképp lehetne a bajt orvosolni:

Az első az, hogy a tanítók ne 15 naponként de rövidebb időközökben mondjuk naponként jelentsek be az indokolatlan mulasztást az esetben már 5 napi mulasztásért egy dorgálás és 15 korona bírság mi összeg ezen idő alatt a mezei munkákban legfeljebb 5 korona pénz s így a répábani foglalkozás rossz üzletnek bizonyulna s akkor mégis csak inkább az iskolába küldenék a gyereket.

A második az, hogy a munkaadók ellenében iskola köteles gyermekek felfogadása esetén büntető intézkedések léptessenek életbe.

Az tény, hogy alkalmom szüli a tolvajt, ha az iskola köteleseket nem alkalmaznának a munkaadók, akkor azok elfoglaltság és kereset híjján eleget tennének első és egyetlen kötelezettségüknek az iskolába járásnak -- tanulásnak.

Az ipari alkalmazottaknál az a tiltó rendelkezés már törvénybe van iktatva az 1884. évi XVII. t.c.z. szerint 10 éven aluli gyermekek egyáltalában nem, 12 évesek pedig az iparhatóság engedélye alapján alkalmazhatók.

És ha ez ellen a gyáros, vagy iparos vét 20-200 koronáig terjedő pénzbírsággal sújtatik ismétlés esetén pedig a tanonc tartási joga egy évre felfüggesztetik.

De ezen intézkedés nálunk mint kizárólag földművelő államban a mai szomorú munkás viszonyok mellett a gazdasági alkalmazottakra aligha lesz kiterjeszhető.

A földbirtokos a mai munkás hiány mellett kénytelen földjét megműveltetni azzal aki akad s így ha más nincs iskola kötelezettséggel, mert különben a földek paragon hevernének ezt nemcsak az illető földbirtokos de a fogyasztók s így vele az egész állam is megsínylené.

Az is kétségtelen, hogy az a szegény földműves vagy napszámos ki gyermekének a jövőben foglalkozásul és kenyér keresetül szintén a földművelést szánja azon iparkodik, hogy gyermeke mielőbb betanuljon a földművelésbe és mielőbb hozzá járuljon keresetével a családi gondok enyhítéséhez.

Az is kétségtelen, hogy az a paraszt gyermek 10-12 éves korában már van olyan kifejlett, hogy mezei munkát mgg nem sínyli.

S így itt nem annyira a munka adóban vagy a gyámban sem a gyermekekben keresendő a hiba de speciális viszonyainkban.

A harmadik segítés a községi iskolák tanrendjének megváltoztatása. A törvény értelmében a szorgalmi időnek falu helyen legalább 8 hónapnak kell lennie. A gyakorlat szerint ezen szorgalmi idő szeptembertől június közepéig tart.

Ezt a szorgalmi időt redukálni és megváltoztatni lehetne, például október 15-től április 15-ig. Ez ugyan jóval rövidebb, de azt a néhány a legnagyobb munka időre eső hetet a napi tanítási idő valamelyes meghosszabbításával és ezen tanítási idő pontos és szorgalmas betartásával be lehetne hozni.

ezek előre bocsátása után nagyon kérem a tekintetes közigazgatási bizottságot, méltóztassék a kérdést megfontolás tárgyává tenni és az indokolatlan nagy művű iskola mulasztást vagy saját hatáskörében megszüntetni vagy megszüntetése végett az illetékes tényezőknél megfelelő lépéseket tenni.

Diszközgyűlés.

Wilczek Frigyes gróf dr. vármegyének törvényhatósági bizottságának 199. 910. számú határozata alapján a királynak 80-ik születési évfordulója megünneplésére kitűzött törvényhatósági bizottsági diszközgyűlést e hó 18-ik napjának d. e. 10 órájára a vm. ház disztermébe egybe hívta.

A diszközgyűlést megelőzőleg d. e. 9 órakor a székhely róm. kat. templomában istentisztelet lesz.

A diszközgyűlésen a törvényhatósági bizottság által erre felkért Ivánka István megyebizottsági tag ünnepi beszédet mond.

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak

Szereti egészségét?
Ki ne tudná, hogy utólrhetetlenül legjobb hashajtó a világhírű

PURGO-BAYER

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak

MOZGÓ FÉNYKÉP-K.

A cikornyás beszédű plébános.

A „Honti Lapok” 32 számában olvasván a néhai hontimegyei falusi plébánosnak cikornyás felköszöntőjét, a melynek megértése csakugyan kevés földi halandónak adatott meg, — eszembe jutott hogy én ezt a barátságos és rendkívül vendégszerető plébánost, aki később a mi vármegyénkbe jött át és itt halt meg, — igen jól ismertem s kivált a hetvenes években, a magyaradi fürdőben, ahol rendszeren több napot töltött és szóvirágos beszédével folytonosan derült hangulatban tartotta a fürdőző közönséget, — éveken át találkoztam vele.

Arra is emlékezem, hogy kacskaringós mondásai, levelei és tószjai, amelyekből gyakran józsi humor is ki-kicsillant, — éveken át sürü egymásutánban jelentek meg a „Borszem Jankó” hasábjain. De nemcsak felköszöntői, levelei és társalgásai hemzsegték az érthetlenségig szaporított különleges kifejezésekkel, hanem beszéd közben még az egyes szavakat is a legcikornyásabb körülírással alkalmazta. Például: Testem porhüvelyét tovaszállító gyors párák bölcs vezetője = *koacs*; éjjeli csoszszantyu = *papucs*; pokróc durvulatu egyéniség = *pandur* estenden trillázó hüvös báj dalu zenér = *fülemlé*; szellemi benutságban szenvedő szerencsétlen felebarát = *bolond*; a férfi sorsát intező kényes emberi lény = *asszony*; perlekedő egyének véleményének súlymérője = *biró*; berzenkedő szemétdombi hős = *kakas*; ruhakímélő előke = *költény*; sodronyos továbbított távlaszati értesítmény = *távirat*; lábtű művészeti bőrátkotmány = *csizma*; Belzebub báj itala = *pálinka*; — stb.

Nem folytatom tovább, mert a lapnak egész oldala is talán kevés lenne arra, hogy az értelem ismert összes szóvirágait leközzöljem. E helyett leírok egy apróságot, amely szintén az illető plébánossal történt meg.

Egy évben a plébániájával szomszédos faluban töltötte a nyarat a község egyik szép birtokának tulajdonosnője, aki özvegy volt és a nyaralásra magával vitte a nővérét is. A két urnő egy alkalommal vacsorára hívta meg a plébánost, aki nem vette igénybe a teste porhüvelyét tovaszállító gyors párákat, hanem csak amugy, gyalogszerrel ment át. A helyszínére érkezvén, nem találta otthon a két ur-asszonyt, mert a határban sétáltak. A háznál csupán egy cseléd volt, akitől a plébános ezen szavakkal tudakolta az urnők hollétét:

— Mondsz, némbér, szaporin merre lakoznak urnőid az est hajnalán?

A cseléd együgyű arcot vágva nézett a plébánosra és az ékes kérdésre ezt a nem várt választ adta:

— Proszim ponyzisznye, ja nye viem nyom cki! (Kérem alássan, én nem tudok németül).

Jaross Ferenc.

A hétről.

— augusztus 12.

Országos tenniszverseny.

A „Honti Sport Club” idei országos tennisz versenye vasárnap veszi kezdetét s kedvező idő esetén 2 nap alatt nyer befejezést.

A verseny az eddigi nevezéseket tekintve ismét nagysikerűnek mutatkozik. Igaz ugyan, hogy a most lefolyt tátrai versenyek s a még folyamatban lévő ungvári versenyek sok érdekes erőt elvontak a versenytől, — s így a nevezések száma valószínűleg kevesebb lesz mint tavaly, mindazonáltal érdekfeszítő mérkőzésekre van kilátás.

A nevezők közt van Zsigmondy Jenő dr., az ország legjobb játékosa, ki a baj-

noki vándordíj védője s ki mostani győzelmével a vándordíj végleges nyertője lesz.

Nem valószínű ugyanis, hogy a győzelmet tőle bármelyik magyar játékos kicsikarhatná. Győzelme azonban meg lesz nehezítve. E tekintetben első sorban Kehrling Béla jön tekintetbe ki a most lefolyt tátrai versenyek alkalmával Segner Pált, Magyarország többszörös bajnokát verte meg. Eme győzelme óriási haladásról tesz tanúságot s így Zsigmondy Jene méltó ellenfele lesz.

A Honti Sport Club játékosai közül ifj. Ivánka László van hivatalba, hogy Zsigmondy győzelmét nehezétegye. Kár, hogy betegsége folytán nem trenírozhatott kellőleg, s így igazi formáját aligha fogja tudni kiadni.

A hölgybajnokság kérdése egészen nyílt. Idegenből Balás Blanka és Paller Fanny pályáznak a bajnoki címre, míg a helybeli játékosok közül ugyanolyan erélyvel indulnak Csermák Rózi és Heffter Inci. Reméljük, hogy a bajnoki címet sikerül itthon tartani.

A hölgybajnokság döntő mérkőzése vasárnap délután, — a férfi bajnokságé délután délután kerül sorra.

Az eddig beadott nevezések száma 90, a tavalyi 118-al szemben; miután azonban az utolsó napon szokott a nevezések jó része jönni, valószínű, hogy a tavalyi eredmény még túl is lesz szárnyalva.

A verseny I korona belépőjegy mellett a nem tagok által megtekinthető.

— Lapunk szerkesztője négy heti szabadságáról e hó 9-én hazaérkezett, és lapunk szerkesztését újból átvette.

A H. G. E. ülése. A Hontvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató választmánya e hó 9-én d. e. 10 órákor Ivánka István elnöklété alatt rendes havi ülését tartotta meg következő tárgysorral: 1. Ttkár havi jelentése. 2. Földmiv. minisiter leirata a szénavári mintagazdaság tárgyában. 3. Ifj. Tóth János ipolysági kisbirtokos kérelme birtokának népies mintagazdasággá levendő fejlesztése iránt. 4. Földmiv. minisiter vélemény nyit kőr a népies gazdasági előadások reformja tárgyában. 5. A primási unadalmak bajosi gazdaságban tervezett cukorgyár ügye. 6. Jásznagykunszónok vármegye leirata a növénydekmirnak vágatásának bevitelése tárgyában. 7. Tag-sági ügyek. 8. O. M. G. E. leirata mezőgazdasági néplap kiadása tárgyában. 9. Időközben beérkezett ügyek.

— Személyi hírek. Lits Gyula vármegyénk nyugalmazott főispánja, mint az itteni vadászbárság elnöke vadászat céljából egy hetet itt tölt.

— Siposs Antal kir. tanácsos, a hírneves zongoraművész rokoni látogatás céljából több napon a városunkban időzött.

A F. M. K. E. közgyűlése. A F. M. K. E. hontvármegyei választmánya rendes évi közgyűlést Ipolyságon a vármegyeház kistermében e hó 17-én d. e. 10 órákor tartja, — Czobor László alelnök elnöklété alatt. A közgyűlés tárgysora: 1. Ttkári jelentés. 2. Az egyleti ovók 1909. évi zárszámadási és 1910. évi költségvetései. 3. A választmány 1909. évi zárszámadása. 4. A választmány 1910. évi költségvetése. 5. Lits Gyulának, a választmány elnökének lemondása. 6. Elnök választás. 7. Esetleges indítványok.

— Igazgatóválasztás egy takarékbán. A nagymaros-visegrádi takarékpénztárban, Hell Ferenc elhalozása folytán megüresedett az igazgatói állás. A részvényesek a napokban gyűlést tartottak s igazgatóvá Donáth Szilárd nagymarosi ügyvédet, az intézet ügyészét választották meg egyhangulag.

— Párbaj. Aczél István 11-es huszár-ezredbeli hadnagynak, Aczél József kemencei földbirtokos fiának, kinek nemrég egy francia bankárral szenzációs párbaja volt, egy fővárosi éjjeli mulatóhelyen felmerült incidensből kifolyólag e hó 8-án Csekonics Gyula gróffal újabb afféja akadt. E hó 10-én éjjel találkoztak a két fél segédei: Csekonics Gyula gróf részéről Batthyány Elemér gróf és Los onczy Gyula, Aczél István részéről Tarnay Gyula és Strasser Ákos főhadnagysok s pisztolypárbajban, eredménytelenség esetén utána nehéz lovassági kardpárbajban állapodtak meg. A pisztolypárbaj föltételei voltak: egyszeri golyóváltás 30 lépés távolságról, vontesövű pisztolylyal. A kardpárbaj: nehéz lovassági karddal vivandó, nyakbandázsossal. A párbaj e hó 11-én esütörtökön délután két órákor volt a külső kerépesi-úti Ferencz József lovassági kaszárnyában. A pisztolypárbajban mind a két fél sértetlen maradt. Majd a kardpárbajra álltak föl a felek, s mindjárt az első összecsapásnál Csekonics Gyula gróf a mellén, Aczél István pedig a fején sebesült meg. Az orvosok megállapították a harképtelenséget, mire a segédek beszüntették a párbajt. Egyik fél sebesülése se súlyosabb természetű.

— Házasságok. Herschmanek Lajos ipolysági kir. törvényszéki irodaigazgató e hó 8-án kötött házassági frigyét Meszáros Mariskával Ipolyságon.

— Szarvas Lajos a Komárom Vidéki Takarékpénztár ipolysági fiasztályának könyvelője e hó 21-én vezeti oltárhoz Korda Bertát Kisbőren.

Új segélyjegyzi állások. Halmay László korponat főszolgabíró a beronesfalui szentantali és bozói közigazgatóságban 1000—1000 korona évi fizetési rendszerű segélyjegyzi állásra pályázatot hirdet. Mindazok kik ezen állásokat elnyernek öhajják az 1900. XX. t. e. 3. §-ban előirt képesítésüket, valamint eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi augusztus hó 30-ig nyujtsák be. A később érkező kérvények figyelembe nem jönnek a választás hatánapja később lesz kitéve.

— A tanügy köréből. A vallás- és közoktatásügyi minisiter Bene Lajos hontvármegyei tanfelügyelőségi tollnokot az udvarhely vármegyei tanfelügyelőséghez helyezte át.

— Csendőrök Középpalojtan. A Középpalojta községben ujonnan felállított 5 főből álló állandó esendőr különítmény szolgálati működését e hó 1-én megkezdette.

— Halálozás. Gombos Mihály gyerkőri róm. kat. kántortanító e hó 6-án váratlanul meghalt. Temetése e hó 7-én ment végbe a községbeliek és kartársai nagyszámu részvétele mellett.

— Népkönyvtár A sófegyverneken. A földmivelügyi minisiter Alsófegyvernek község részére egy 100 kötetből álló népkönyvtári könyv gyűjteményt és a népkönyvtár elhelyezése céljából egy könyvszekrény beszerzésére 20 kor. államsegélyt engedélyezett.

NEMÉNY testvérek

SAVOY

nagyszálloda

Budapest, József-körut 16. Telefon 54-03 a főváros legújabb és legmodernebb elsőrangú szállodája a város központjában 120 vendégszoba. Olvasó és társalgó termek — központi gőzfűtés — fürdőszobák — lift — Vacuum — Cleaner — Minden szobában hideg és meleg vízvezeték. Villamos vasut közlekedés az összes pályaudvarokkal. Mérsékelt árak. A legfigyelmesebb kiszolgálás. — 10

— **Követeljünk mindenütt budafoki F. M. K. E. gyűjtőt!**

— **Ajándék a múzeumnak.** Borbély Hermin a „Vasárnapi Ujság” alapítása óta megjelent összes évfolyamait a hontmegyei múzeumnak adományozta.

— **Tűz.** Vasárnap virradóra nagy csapás érte az ipolysági gazdák egy részét és romba döntötte egész évi reményüket, mert a már kazlakba rakott gabonájuk egy részét a pusztító tűz elhamvasztotta. A tűz hajnali fél egy órakor kezdődött és mint egy 2 óra hosszat tartott. A mentésről víz hiányában szó sem lehetett és alig sikerült a lángok közül megmenteni a cséplőgépet, ennek azonban bűje nem esett. Legszomorubb a dologban, hogy a leégett gabonának csak csekély része volt tűzkár ellen biztosítva, a kár hozzávetőleges értéke mintegy 40000 korona. A tűz keletkezésének oka minden valószínűség szerint gyújtogatás, mert hogy a napokig ázott gabona magától kigyulladt volna fel nem tehető, miért is a csendőrség ez irányban erélyesen nyomoz.

— **A FMKE. központvizsgáló választmányja** július 22-én tartotta ülését Dessewffy Emil gr. előkléte alatt. Agyúlés Chair Vilmos főtitkár előadása után örvendetes tudomásul vette az elnökség jelentését, hogy néhai Repesik János nyug. tanfelügyelő 191800 korona egész vagyonát az egyesületnek hagyományozta, azzal a kikötéssel hogy a hagyomány kamatai a nyitra-bar—honti nyelvhatár községeiben magyar nyelvű tanfolyamok fenntartására fordíttassanak; elhatározta hogy az egyesület ez évi egyetemes közgyűlését Érsekújvár városában, augusztus hó 24-én tartja meg; jóváhagyta a központi pénztár 1909. évi zárószámadatait, 50,748 kor. bevétellel és 43,737 kor. kiadással; tudomásul vette, hogy a központi pénztár számadásából ezzel az évvel teljesen eltűnik a törzsvagyonyhiány, a mely tíz-négy éven át bántotta az egyesület szabad cselekvő képességét; megállapította a központi pénztár 1911. évi költségvetését 42,751 kor. bevétellel és kiadással; elhatározta, hogy azokat az alapítványokat, melyek után az alapítók több mint három évi kamattal tartoznak, pör útján hajtsa be; málnapatakat óvó 1911. évi dologi kiadásainak fedezésére 198 kor. engedélyezett; elhatározta, hogy az ősz folyamán a nyelvhatáron ifjúsági könyvtárakat szervez Moénok, Kolon, Molnos, Mártonfalu, Osánád, Kisviesap, Komjáth, Lopásgyarmat, Egyházmagyszög, Mezőkeszi, Hóles Alsóajtó, és Szkaesány nyitra megyei, Zsitvaapáti, Alsószelezesény, Néyer, Maholány, Bólad, Szélepesény, Nemesény, Garankovácsi, és Garamszentbenedek bars megyei, ugyszintén Börzöny, Csall, Daesókeszi, Dehénd, Elég, Sob, Hontvársány és Márianosztra hont megyei községekben.

Nem lesz ellenőrzési szemle. A honvédelmi miniszter rendelete szerint a folyó évben egy a cs. és kir. közös hadsereg, valamint a m. kir. honvédség nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemléit nem fogják megtartani. A tartalékos tiszteknek és tiszt-, tisztviselő-, valamint hadapród jelölteknek és hasonló

állásuknak bemutatását folyó évben is megtartják. A népfelkelők ellenőrzési szemléi tekintetében később történik intézkedés.

— **Vadakat** legmagasabb napi áron veszívtos Andor fűszer és esemege kereskedő Ipolyságon. A polgári leány iskolával szemben.

— **Heveny-ragályos betegségek.** Az elmúlt héten hevenyragályos betegségek megbetegedtek: Hagymázban; Garamsal-lón 1. Nagymaroson 1, Perőcsényben 1. Kanyaróban; Zebegényben 3. Bajtán 1.

— **Legújabb felvételi** ipolysági képeslapok darabja 5 filléért kapható Neumann Jakab papirkereskedésében.

— **Gyógyi gyógyviz.** A magyar természetes asványvizek között jelentékeny helyet foglal el a **gyógyi gyógy és borviz.** Ezen nagyon értékes alkalikus sulfatos víz kitűnő hatása: **emésztési zavarok, gyomorsavanyúság, gyomorégés és elhízottságnál,** első sorban azonban **béltelenségénél,** mint kiváló Carmi-natívum szerepel. A benne előforduló alkáliák **nyálka oldatként hatnak a légyő szervek hurujainál** és a dus lithium tartalom **vese bajoknál** van igen jó hatással. Kapható Ipolyságon Mangold Mór utódánál. Vidéki megrendelések Kitzkelő, ég Gyógyre intézendők.

IRODALOM ÉS ZENE

— A „Vasárnapi Ujság” augusztus 7-iki száma változatos, nagy sorozatát közli az érdekes aktuális képeknek. A főváros legújabb városrésze, a fehérvári-ut tájéka, az új ösz-szekelő vasuti hid építkezése, a fróntrökös új tiroli kastély, a július 14-iki párisi nemzeti ünnep, a budapesti házber uzsora elleni tüntetések stb. adják a szép és feltűnően érdekes képek tárgyait. A szépirodalmi olvasmányok közt vannak: Ady Endre és Kosztolányi Dezső versei, Keffka Margit novellája, Zsoldos László és Anthony Hope regénye. Egyéb közlemények: cikk a Janosikról, a tót rablőről, kit most tót nemzeti hőssé akarnak tenni a csehek, tircacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy kor. a „Világ-krónikával együtt négy korona 80 fill. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanítt megrendelhető a „Képes Népap” a legolcsóbb új-ág a magyar nép számára félévre két korona 40 fillér.

Azt sem tudja, téli van-e vagy nyári, úgy megzavarodnak Dörnyögő Dömötör és látsai a dobszínai jégbarlangban. Hogy és miként azt elmondja Sebők Zsigmond, gyermek-lapja, a Jó Pajtás legújabb augusztus 7-iki számában. Ugyanebben a számban van Lampóth Géza verse: **Élek nagyapó meséje,** Tallán Gábor tréfás meséje a tapsifüles tatácskáról, Freund Zolt. bajnokcsapat-kapitány cikke a vízipótló-tétkről, Juhász Árpád kedves képe Tiltókös Páta” versével, Tóth Andor versomelése, Az állatok kudarca (képekkel), tarka krónika a hősiplótáról, Lengyel Laura regényének folytatása, stb.

vények, szerkesztői üzenetek stb. A „Jó Pajtás”, előfizetési árai: egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 4 K. 80 ut. Eüfizetési pénzek IV. Egyetem-utca 4. szám alá küldendők.

A KÖZÖSSÉG PANASZKÖNYVE.

Dögök az Ipolyban.

Minap fürödvén az Ipolyban a midőn egy teli zsák állati belet itt találtunk a folyó vízében rohadt állapotban és a bacilusok milliárdjai csak úgy hemzsegték benne.

Tudakozódván a dolog miben léte iránt azon értesítést nyertük, hogy ezek a husneműekkel teli zsákok igen gyakran lehetők fel az Ipolyban, mert egyesek a helyett hogy elásandó sertéseket és más affélet erre alkalmas helyen elátnak, egyszerűen leeresztik az Ipolyon, nem törődve azzal, hogy ezen könnyelműségükkel a járványos betegségeknek szolgáltatnak tápanyagot. — Különösen most sertésvész alkalmával teszik meg sokan, hogy az elhullott sertéseiket leengedik az Ipolyon, nehogy a sintérnek az elhullott állatok elásatásáért egy pár fillért keljen fizetniök. Ezen cselekedet valóságos kolerát fog szülni miért is e kínágasokkal szemben a legszigorubbán kellene eljárni!

Több fürdőzö

Esti séták.

Városunk közönsége, egyrészt a nappal uralkodó nagy, hőség és por miatt, másrészt napközi elfoglaltsága miatt este szeretné végezni sétáját, ha ugyan ezt boszankodás nélkül tehetné. Mert közönségünk egy bizonyos részének az a rossz szokása van, hogy a legforgalmasabb utcákban különösen a főtéren a járdákon csoportosul, úgy hogy az ember kénytelen úton úfelen ezen csoportokat kerülni — ha sétálni akar. — Ez uton kérjük fel közönségünk azon bizonyos részét, hogy ezen jó izlesre nem mutató csoportosulását hagyja el nehogy erre rendőrségünk legyen kénytelen figyelmeztetni.

NYILTTÉR.

(E rovat közleményeiért nem felel a szerkesztő.)

Mindazok, akik feledhetetlen feleségem elhunya alkalmával fájdalomamat részvetükkel enyhíteni iparkodtak, ezuttal is fogadjak hálás köszönetemet

Bablona Lajos.

Ipolysági piacárak.

Buza 100 kgköt kor	21 00—21 50
Rozs	15 50—16 00
Arpa	11 0—12 00
Zab	12 00—12 50
Bab	18 00—18 50
Körömleny	12 50—12 50
Búza köny	18 00—18 20

Gümőkór (tüdő)

köhögés, számarköhögés, influenza és a légzőszervek bajainál az orvosi kar kiváló eredménnyel alkalmazza a

SIROLIN „Roche”-t.

SIROLIN „Roche”-t kellemes íze és kiváló hatása folytán szívesen veszik. Az összes gyógyszerárakban eredeti SIROLIN „Roche” csomagolást kérjünk és határozottan utasítsunk vissza minden pótkészítményt.

F. HOFFMANN-LA ROCHE & Co.,
Basel (Svájcz). — Grenzach (Németország).

Szülők figyelmébe.
Intelligens fiatalember, kik legalább 4 középiskolát végeztek szakszerű kiképzést nyerheinek

a műfogtechnika

öszes ágaiban mérsékelt honorárium fejében.

Fenyvesi Menyhért
fogászati művek laboratóriumában,
BUDAPEST, V. Fürdő-utca 1.
Levélbeli kérdézősködékre válasz.
5-10

**Jóság,
ár és
súlyra**

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

**Schicht
szarvas
szappanát**

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképességében, lágyágában és olcsóságában.

442. 1910 vht. szám.

Árverési hirdetmény.
Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a vámosmikolai kir. járásbírósnak 1909. évi V. 193. sz. végzése következtében Dr. Biró Arnold ügyvéd által képviselt Strehen Vilmos javára 27979 kor. 12 fill. s jár erejéig

1909. évi május hó 8-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1500 koronára becsült következő ingóságok, u. m. automobil nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a vámosmikolai kir. járásbírósnak 1909. évi V. 139. 8. számú végzése folytán 27979 kor. 12 fill. tökéketétel és ennek 896. évi nov. hó 25. napjától járó 6 százalékos kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 1582 kor. 38 f-ben bírósággal már megállapított költségek erejéig, Vámosmikolán leendő megváltására 1909. évi augusztus hó 29. ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsárban alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek. Kelt Vámosmikolán, 1910. évi aug. hó 9-ik napján.

Steinhardt.
kir. bír. kiküldött.

1525 1910 tkv. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bíróság közzhírré teszi, hogy Bilya Károly végrehajtónak Biró Lajos és neje szül. Kotasz Eszter végrehajtást szenvedő ellen 200 korona tőke és járul. iránti végrehajtási ügyében a területen levő Fűzesgyarmat község 60 sz. tjkvben A. 418/a helyrzi szám alatt foglalt rétől Biró Lajost illető 12-ed jutalék 112 korona becsárban;

a fűzesgyarmati 60 sz. tjkvben A. 2714 hrzi szám alatt foglalt erdőből Biró Lajost illető 12-ed jutalék, 7 korona becsárban;

a fűzesgyarmati 400 sz. tjkvben A. I. 1-5, 7-10 sor, 520; 837; 1076; 1297; 1849; 2053; 2993; 3303; 3767 hrzi szám alatt foglalt és Biró Lajosné szül. Kotasz Eszter nevében vezetett rét és szántóföldek 785 korona becsárban;

a fűzesgyarmati 560 sz. tjkvben A. I. 1 sor 223. hrzi szám alatt foglalt 142 ó. i. számú ház, udvar és kertből Biró Lajost és neje szül. Kotasz Esztert összesen illető 48-ad jutalék 252 korona törvényes becsárban;

a fűzesgyarmati 992 sz. tjkvben A. I. 1-6 sor, 10/e, 1118/b, 2028/b, 2048/b, 2787/b, 2936/b hrzi szám alatt foglalt és Biró Lajosné szül. Kotasz Eszter nevében vezetett rét, szántó és erdőföldek 205 korona becsárban;

a fűzesgyarmati 992 sz. tjkvben A. II. 1-5, 7-11 sor 521/a, 838/a, 1077/a, 1208/a, 1850/a, 2054, 2747/a, 2994/a, 3304/a, 3768/a, hrzi számok alatt foglalt és Biró Lajosné szül. Kotasz Eszter nevében vezetett szántó, rét és erdő 205 korona törvényes becsárban;

a fűzesgyarmati 992. sz. tjkvben A. 4

1 sor 3562/a hrzi szám alatt foglalt és Biró Lajosné szül. Kotasz Eszter nevében vezetett szőlőföld 46 korona törvényes becsárban;

a fűzesgyarmati 992. sz. tjkvben A. 42 sor 1656/b, hrzi szám alatt foglalt és Biró Lajosné szül. Kotasz Eszter nevében vezetett szőlőföld 30 korona törvényes becsárban;

a fűzesgyarmati 1040. sz. tjkvben A. 42 sor 2580/b hrzi szám alatt foglalt és Biró Lajos nevében vezetett szőlőföld 46 korona törvényes becsárban;

a fűzesgyarmati 1155 sz. tjkvben A. I. 1 sor 2937/c hrzi szám alatt foglalt szántóföldnél Biró Lajost illető 32 jutalék 99 korona törvényes becsárban 1910. évi november hó 9-én d. e. 10 órakor Hontfűzesgyarmat község hazán a megállapított kikiáltási ár 10 százalékanak bánatpénzül letétele mellett a becsárban alul is, de a kikiáltási ár kétharmadán alul nem fog elárvereztetni.

A vételár az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 30, 60 és 90 nap alatt 3 egyenlő részben 5 százalékos kamattal együtt befizetendő.

A bánatpénzt az utolsó részletbe beszámítja. Az árverési feltételek a bíróságnál mint a fent megjelölt községi előjárásnál meg tekinthetők.

A kir. törvényszék mint telökkönyvi hatóság. Ipolyság, 1910. évi július hó 25-én. Koriáth s. k. törvényszéki bír.

A kiadmány hitelül.

F e h é r v á r y
kir. tkv. vezető.

**H I R D E T É S E K E T
É S R E K L A M O K A T**
JUTÁNYOSAN KÖZÖL A
KIADÓHIVATAL.

Van szerencsém a helybeli és vidéki könyvkedvelő közönség b. figyelmét

== **ujabb gépekkel** ==
felszerelt könyvkötésetemre felhívni: aminek folytán abban a helyzetben vagyok, hogy a legszebb kivitelű ügy egyszerű valamint

== **diszkötéseket** ==
(valódi műaranyozás és műmárványozással) kifogástalanul s **jutányosan** készítek.

Szenzációs

kedvezmény

gyanánt

minden 10-ik kötet ingyen!!

Remek kivitelű plusz díszműcikk munkák készítése!

A n. é. közönség b. megrendeléseit tisztelettel kéri

NEUMANN JAKAB

könyvnyomda és könyvkötéset tulajdonos
I P O L Y S Á G O N.

A gyakorlat emberei gyakorlati kísérletek

alapján bizonyítják, hogy a kőbányai

száritott hizósertéstrágyával

minden gazdasági növénynél

fényes eredményeket értek el.

Minden gazda kérje **saját érdekében** ezen szakvéleményeket tartalmazó ismertetőket árajánlatot, melyeket készséggel küld a **BUDAPEST-KŐBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR** Bosányi, Schietrumplé és Társa cég Budapest, IX., Üllői-út 21. szám.

Szíves figyelmébe: Minden hirdetéshez új szakvélemény van mellékelve!

A múlt évben hozatott száritott sertéstrágya **hatásával meg voltak a gazdakörök elégedve.**

A trágyát havasi legelőkon alkalmaztam circa 15 községben 30 parcellán másféle műtrágyákkal együtt és külön-külön is, és azt tapasztaltam, hogy köves agyagos talajon is **jobb lett a fű növény,** és a trágyázott parcellák a hegyoldalokon már **mésziről kitétek** élénk zöld színűkkel, esőzések után a pillangós virágu növények, husos nagy leveleket növesztettek.

Dorner Béla, kir. gazd. intéző, miniszteri kir. megbízott, Székely-Udvarhely.

560. 1910 vhtó. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végreh. az 1881 évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ipolysági kir. járás-bíróságnak 1910. évi V. 302. számú végzése következtében Vámos Béla dr. ügyvéd által képviselt Holcer Gabriella javára 2112 K. s jár. erejéig 1910. évi június hó 2-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1470 koronára becsült következő ingóságok, u m: butorok és sertések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ipolysági kir. járás-bíróság 1910-ik évi V. 302 2. számú végzése folytán 2112 kor. tőkekövetelés, és ezek járuléka bíróság már megállapított költségek erejéig, Drégelypalánkon leendő megtartására 1910 évi auguszt. hó 19-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsárán alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ipolyság, 1910. évi auguszt. hó 3-ik napján

Németh Emil kir. bír. végreh.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Fötéren a Sárpy-féle házban levő

hentes üzletemben

naponta friss prágai sonka, párisi, vadászkolbász, frankfurti, tormásvirslisli, és másegyébb húsfélék kaphatók.

Fő törekvésem mindig oda fog irányulni, hogy t. vevőimet és megrendelőimet a legszolidabban és legpontosabban szolgáljam ki.

Becsés pártfogásukat tisztelettel kérem.

Daubner Mihály

hentes mester.

1-5

Uj butorraktár!

Van szerencsém a nagy érdemű közönség b. tudomására hozni, hogy helyben Folkusházy Sándor ur házában a régi takaréknél, a mai kor igényeinek megfelelő

butorraktárt és kárpitos műhelyt

nyitottam. Raktáron tartok: háló, ebédlő-, uriszoba berendezést, vas és réz butort, egyszerű és diszes kivitelben. Kárpitos műhelyemben javítást is jutányosan vállalok.

Fő törekvésem oda fog irányulni, hogy igen tisztelt vevőim megelégedését kiérdemeljem.

Kiváló tisztelettel

Rosenberg Lajos

butorkereskedő kárpitos.

1-26

Házigomba ellen

egyetlen elismert biztos szer a Kiváló szakférfiak, a bel és külföldi sajtó által ajánlva, számtalan esetben kitünően bevált, a

hatása biztos, házigombát öl, házigomba ellen véd emellett a **rendkívül o'csó.**

Felvilágosítást szóval és írásban ad a **SERPULIT R. T.**

Budapest, VI. Teréz-körut 38. Telefon 80-81.

Prospektus ingyen és bérmentve.

„SERPULIT“

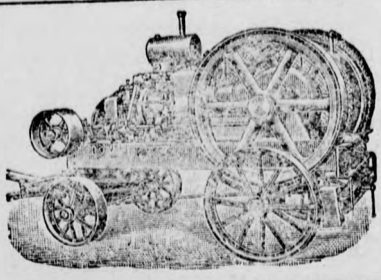
„SERPULIT“

„SERPULIT“

„SERPULIT“

1-5

Ügynökök kerestetnek.

Ügynökök kerestetnek.

EREDETI „CHRISTOPH“

benzin, szivógáz-motorok, lokomobilok és **NYERSOLAJ-MOTOROK**

ma az első helyen állanak.

A „CHRISTOPH“ név garancia.

75 éves kísérletek és tapasztalatok eredménye.

Kérjen árjegyzéket

DÉNES B.

motorspecialista cégtől.

BUDAPEST, V., Lipót-körut 15.

Dr. Vámos-féle parcellázási telepen

egy modern új ház kiadó.

A ház áll 3 utcai, elő, fürdő szobából, konyha és kamara, pince stb. helyiségekben.

Bővebbet TÓTH JÓZSEF m. á. v. pályafelügyelőnél.

Kereskedők figyelmébe!

Működésünk ki fog terjedni és megbízásokat elfogadunk a következő eljárásokra:

Bíróságon kívül! Minden szakmabeli kereskedők és iparosok csőd- vagy fizetéseképtelenségi ügyeivel leggyorsabb rendezését elvállalja az 1896. év óta jó hírnévvel fennálló és sikerrel működő egyeztetési közbenjárási iroda. Gyárosok és nagykereskedőknél Budapest, Bécs, Brinn, Cseh- és Morvaországban és Sziléziában minden szakmában legjobban szivelt és elismert közbenjárók. Állandóan képviseltetve Bécsben és nagyobb külföldi helyeken, továbbá

Fizetési halasztások kieszközlése.

Beperelt követelések esetén odahatni, hogy az adós ellen végrehajtási lépések mellőztetessenek. Csőd esetén az egyezés sikerülése előtt az árverést megakadályozni.

Fizetéseképtelenség és csőd esetén kezesről vagy tőkepenzészéről gondoskodni. A megszünt fizetéseképtelenség és csőd után új hitelt szerezni.

Esedékes, de be nem váltott és a hitelezőnek visszaküldött váltók beperesítését a hitelezővel egyetértőleg mellőztetni.

Tűz- vagy vízkárosult kereskedők adósságait rendezni.

A hitelt igénylő kereskedőről adott, a valóságunk meg nem felelő és őt károsító információkat helyreigazítani.

Az eladónál, ha a visszaküldött árut visszavenni vonakodik, rendezni.

A hitelezőnél, ha nyílt tételeket lejárt előtt beperel vagy beperelni akar.

Az eladó cégnél, valahányszor az elfogadott személyesen vagy utazó útján történt árumerendelést utólagosan bármi okból teljesíteni vonakodik.

Mérsékelt közbenjárási honorárium fizetendő utólag az ügy befejezése után. — Tisztelettel

Fenyvesi Dávid kereskedelmi és váltótörvényszékileg bejegyzett kereskedelmi irodája

— Alapított 1896. —

Budapest, V. ker., Fürdő-utca 1. sz.

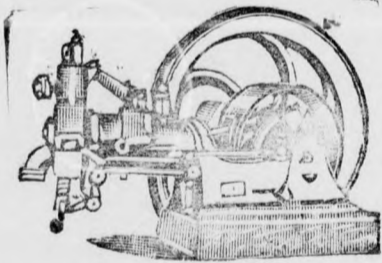
Telefon: 68-17. Sörgőnyeim: FENYVESI, Fürdő-u. 1.

Wienben. Jaques Weisz által képviselve

8-10 II. Circu-gasse Nr. 21.

Drezdai motorgyár r. t.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú Benzín-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és locomobilokat

valamint szivógázmotorokat **MEGLEPŐ UJDONSÁG!** EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges lóerő óránként csak kb. 1 fillérbe kerül Vezérképvelet:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41 :: Telefon 12-91 Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező fizetési feltételek.

Superfoszfátot Chilisalétromot

jutányosan ajánl és állandóan raktáron tart

Berczeller Márton

Ipolyság.

€-20

Őszi trágyázás!

Valódi

védjeggyel

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor

ilyen

van és

ólomzár

valódi, ha

zsákban

eredeti

van rajta.

Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Kalmár Vilmos

a Thomasphosphatfabriken, Berlin vezérképviselője.

Budapest, VI. Andrassy-ut 49.

12-20

Van szerencsénk a m. t. közönség becses tudomására adni, hogy a **főtéren saját házunkban**

vaskereskedést

nyitottunk, a hol a mai modern kornak megfelelő **gazdasági cikkek** és egyéb **vasárúk** a legjutányosabb áron és a legnagyobb választékban kaphatók.

Azon reményben, hogy áraink szoliditásával, gyors és a legpontosabb kiszolgálásunkkal a m. t. közönség becses pártfogását sikerülend megnyernünk, várjuk megtisztelő rendeléseiket

Wertheimer Jakob fiai.

8-52

Kitűnő minőség olcsó ár!

FRISCHER ADOLF férfi-szabó és divatáruláza **IPOLYSÁGON.**

Ismert elsőrangú szabászat! **ANGOL és HAZAI szövetek!**

Tavaszi és nyári divat különlegességek.

Pelikán és Gyukits, Borsalino és Pichler kalapok egyedüli raktára.

Elegans dzsentri kalapok. Angol nyakkendők (Castle Make.)

Férfi, női és gyermekcipők a legjobb kivitelben. Izléses fiú és gyermek ruhák és felöltők. Ingek, gallérok, kézelők, lábravalók zsebrendők.

Kész férfi ruhák felöltők és körgallérok.

Sétabotok, esernyők, „Storm Slipper“ sárcipők.

Sport cikkek legfinomabb amerikai és Triumph cipők

Vizhatlan vadász gallérok és bagaria cipők, halina csizmák, sapkák, kalapok, kamaslik, vadász harisnyák. Férfi, női és gyermek harisnyák, trikók.

Kobrak cipők egyedüli lerakata.

Valódi pécsi „Hamerli“-féle férfi és női keztyük.

Böröndök, utazokosarak, gyermek-kocsik, táskák, uti takarók.

FRISCHER ADOLF férfi-szabó divatáru házában **IPOLYSÁGON.**

Pontos és gyors kiszolgálás!

Kalapács védjeggyel a legjobb gyermekcipő!

Kalapács védjeggyel a legjobb fiú tanscipő!